ΤΕΥΧΟΣ #35

Έκδοση για τις τέχνες και τον πολιτισμό
highlights

editorial
φάκελος
αρχιτεκτονική
εικαστικά
design
μόδα
θέατρο
κινηματογράφος
λογοτεχνία
μουσική
φωτογραφία
χορός
internet
κόσμος

συνεργασίες.

team network

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ | NEWSLETTER | ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Τεύχος # 35 GO | μουσική GO

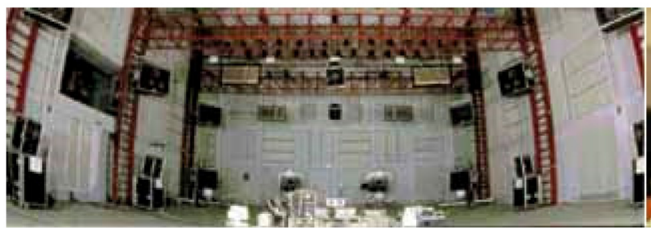

Περιεχόμενα>μουσική

Ο ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΚΟΡΑΣ ΣΤΟ IRCAM

Η παρουσία ενός έλληνα συνθέτη σε συναυλία του IRCAM αποτελεί πάντοτε αξιοπρόσεκτο γεγονός.
Κι αν για τον καταξιωμένο Γιώργο Απέργη (γενν. 1945) αυτό δεν αποτελεί κάτι το πρωτοφανές, για τον Παναγιώτη Κόκορα (γενν. 1974) πρόκειται για μια ξεχωριστή εμπειρία.

Πριν από λίγο καιρό, στο αμφιθέατρο του Μουσείου Orsay στο Παρίσι, υπό την αιγίδα του IRCAM (Ινστιτούτο Έρευνας Μουσικής-Ακουστικής), έλαβε χώρα μια συναυλία με έργα Γιώργου Απέργη, Brian Ferneyhough και Παναγιώτη Κόκορα, με ερμηνευτές το σύνολο Alternance και τον ’γγλο πιανίστα Nicolas Hodges.
Τα δύο σημαντικότερα γεγονότα της βραδιάς ήταν οι δύο πρεμιέρες-παραγγελίες του γαλλικού ερευνητικού κέντρου, ένα έργο για πιάνο και ηλεκτρονικά του Απέργη, κι ένα έργο για φλάουτο, βιολοντσέλο, κρουστά κι ηλεκτρονικά του Κόκορα. Και τα δύο έργα δικαίωσαν απόλυτα τις προσδοκίες και επιβεβαίωσαν, το καθένα με τον τρόπο του, το επίπεδο και τις ικανότητες των συνθετών.
Το έργο Μορφάλλαξις του Παναγιώτη Κόκορα ακούστηκε πρώτο στο δεύτερο μέρος. Πιστός στην ιδιαίτερη αισθητική του, ο σερραίος συνθέτης παρουσίασε μια μουσική όπου φυσικός και ηλεκτρονικός ήχος γίνονται ένα, δημιουργώντας μια ξεχωριστή ατμόσφαιρα, όπου δεν είναι πάντα διακριτό από πού προέρχεται το κάθε μουσικό συμβάν. Χρησιμοποιώντας τα όργανα με μη παραδοσιακό τρόπο και αξιοποιώντας, μεταξύ άλλων, ηχογραφημένους ήχους οργάνων στο ηλεκτρονικό μέρος, επιτυγχάνεται ένα πολύ ενδιαφέρον αποτέλεσμα που δεν αφήνει σε κανένα σημείο την προσοχή του ακροατή να εκπέσει. Κάθε στιγμή δίνει κάτι το νέο, η ροή δεν έχει νεκρά σημεία και ο λόγος του συνθέτη, πάντα περιεκτικός και εύστοχος, κυλά αβίαστα, απόδειξη του ότι όλα βρίσκονται υπό πλήρη έλεγχο και τίποτα δεν γίνεται στην τύχη. Δυστυχώς, οι μουσικοί του συνόλου δεν απέδωσαν πάντα αυτά που έπρεπε, και σε μερικά σημεία ήταν εμφανές ότι δεν έκαναν όλα όσα είχε γράψει ο συνθέτης. Παρ’ όλα αυτά, το έργο δεν έχασε την ταυτότητά του και δεν πτοήθηκε από τις λιγότερο καλές στιγμές των μουσικών.
Αυτό που κάνει τη μουσική του Παναγιώτη Κόκορα ξεχωριστή είναι η ικανότητά του να κατασκευάζει «μετα-όργανα». Είτε με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων είτε χωρίς, ο παγκοσμίως πολυβραβευμένος δημιουργός καταφέρνει να ενώνει τους ήχους με τέτοιο τρόπο ώστε να φτιάχνει κάτι το διαφορετικό, μια οντότητα που ακούγεται σαν ένα νέο, μεγαλύτερο, υβριδικό όργανο, το οποίο είναι έγχορδο, πνευστό και κρουστό ταυτόχρονα. Χρησιμοποιώντας μεν υλικό που κι άλλοι συνθέτες της γενιάς του προτείνουν, ο Κόκορας αποδεικνύει πως γνωρίζει σε μεγαλύτερο βάθος τις ιδιότητες και τις δυνατότητες που προσφέρει η κάθε ηχητική πηγή, και πως επιπλέον έχει αναπτύξει σε μεγάλο βαθμό την τέχνη να «συν-θέτει» τους ήχους έτσι ώστε όλα να ακούγονται πως ανήκουν πραγματικά μαζί. Δεν είναι συχνό φαινόμενο ένα έργο να έχει εξίσου καλό οργανικό κι ηλεκτρονικό μέρος, και το έργο του έλληνα συνθέτη ήχησε πολύ καλύτερο από τα περισσότερα έργα που παρουσιάζονται κατά καιρούς στο IRCAM. Δεν αποτελεί έκπληξη η θερμή υποδοχή που του επιφύλαξε το κοινό.
Ζητήσαμε από τον συνθέτη να μας μιλήσει για την εμπειρία του στο φημισμένο IRCAM, καθώς και να παρουσιάσει λεπτομερέστερα τη μουσική του γλώσσα:

Οι εντυπώσεις σου από το IRCAM και τους ανθρώπους του;
Ο τρόπος που δουλεύει το IRCAM χαρακτηρίζεται από σπάνιο επαγγελματισμό και σοβαρότητα. Θυμάμαι πως, στην πρώτη συνάντηση που είχα, βρέθηκα με τον διευθυντή παραγωγής του Παιδαγωγικού Τμήματος και Έρευνας και τον καλλιτεχνικό διευθυντή για να συζητήσουμε το πρότζεκτ. Τα λόγια τους ήταν: «Πες μας τι θέλεις να κάνεις και εμείς θα το κάνουμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, είσαι απολύτως ελεύθερος». Το πρότζεκτ ολοκληρώθηκε σε περίπου 10 περιόδους εργασίας στο IRCAM στο Παρίσι συνολικής διάρκειας περίπου τεσσάρων μηνών. Γι' αυτές της περιόδους το IRCAM αναλαμβάνει όλα τα έξοδα του καλλιτέχνη, προσφέροντας ένα διαμέρισμα στο κέντρο του Παρισιού και, φυσικά, το έμψυχο και άψυχο δυναμικό του ινστιτούτου. Στο τέλος, λοιπόν, της κάθε περιόδου γίνεται μια συνάντηση όπου συζητούνται τα πεπραγμένα, τα όποια προβλήματα, τα επόμενα βήματα, κ.λπ.

Πώς κρίνεις την εμπειρία συνολικά και τι σου μένει περισσότερο, τι κέρδισες;
Η εμπειρία ήταν πρωτόγνωρη, με την καλή έννοια. Έμαθα και έκανα πολλά τόσο στο πεδίο της μουσικής όσο και της τεχνολογίας. Το IRCAM έχει το μεγάλο πλεονέκτημα να συνδυάζει τη μουσική δημιουργία με την έρευνα και, τέλος, με την παρουσίαση, που είναι ο καρπός της όλης συνεργασίας. Αυτή η κατάσταση νομίζω πως είναι ιδανική για ένα νέο συνθέτη.

Μίλησέ μας για το Μορφάλλαξις και τη μουσική σου γενικότερα.
Το Μορφάλλαξις κινείται στα ίδια αισθητικά πλαίσια με τα άλλα μου έργα των τελευταίων χρόνων. Χαρακτηριστικό του είναι η χρήση των οργάνων με τρόπο που να βοηθά την ανάδειξη των ηχοχρωματικών τους δυνατοτήτων. Αυτό το ηχητικό υλικό είναι το μέσο για τη μορφοποίηση του μουσικού περιεχομένου. Το έργο αποτινάζει παραδοσιακές σχέσεις αρμονίας, μελωδίας, ρυθμού και υφής, κινούμενο σε ένα «διονυσιακό», θα έλεγα, αρχαϊσμό. Σημαντικό στοιχείο είναι η ολοφωνική προσέγγιση της μουσικής υφής του έργου. Ολοφωνική μουσική υφή είναι ένας όρος των οποίο διατύπωσα το 2003 και περιγράφει ότι «κάθε ανεξάρτητη φωνή-ήχος συμβάλλει ισότιμα στη σύνθεση του όλου-συνόλου ενώ το τελικό μουσικό αποτέλεσμα γίνεται αντιληπτό ως ένα και μοναδικό αφηρημένο ηχητικό σχήμα με εσωτερικές λειτουργίες».

Ποια είναι τα επόμενα σχέδιά σου;
Στα πολύ άμεσα σχέδια είναι μια παραγγελία από το Βελγικό Ραδιόφωνο για λογαριασμό του πιανίστα Stephan Ginsburgh, ένα έργο για το Trio IAMA, η πρεμιέρα του έργου Soundboarding για κιθάρα, σφυρίχτρα και ηλεκτρονικά γραμμένο για το ολλανδικό ντουέτο Bosgraaf Elias, αρκετές ηχογραφήσεις και εκδόσεις CD παλιότερων και νεότερων έργων καθώς και διάφορες εκτελέσεις σε Ευρώπη, Ασία και Αμερική.

www.panayiotiskokoras.com
www.myspace.com/panayiotiskokoras
Αρθρογράφος: συνέντευξη Νικόλας Τζώρτζης / interview by Nicolas Tzortzis

<--Επιστροφή

© 2008 Highlights | All rights reserveed | Site Created by Digid/Karamella

SHARE